

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ ІСТОРІЇ ТА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН
Кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан факультету історії та міжнародних
відносин
Віталій АНДРЕЙКО
_____ 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПЕДАГОГІКА СУЧАСНОЇ ШКОЛИ

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Предметна спеціальність	014.03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта)
Освітня програма	Історія
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	українська

Ужгород 2024

Робоча програма навчальної дисципліни «Педагогіка сучасної школи» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань **01 Освіта / Педагогіка** спеціальності **014 Середня освіта** предметної спеціальності **014.03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта)**, освітньої програми «Історія».

Розробник: Староста В.І. професор, д.пед.н., професор

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри
Загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

протокол №15 від «27» червня 2024 р.

Завідувач кафедри Повідайчик проф. Оксана ПОВІДАЙЧИК

Схвалено науково-методичною комісією факультету історії та міжнародних відносин

протокол № 7 від «28» 06 2024 р.

Голова науково-методичної комісії Мишко доц. Світлана МИШКО

© Староста В.І., 2024 р.

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2024

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 90	1	1
Кількість модулів – 2	Семестр:	
	2	2
	Лекції:	
	14	2
	Практичні (семінарські):	
	20	2
Вид підсумкового контролю: Залік	Лабораторні:	
	-	-
Форма підсумкового контролю: усна або тестова (письмова або за допомогою комп'ютерних програм).	Самостійна робота:	
	56	86

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета вивчення навчальної дисципліни «Педагогіка сучасної школи» усвідомлення магістрантами сутності, закономірностей, тенденцій та перспектив розвитку інноваційних процесів у сучасній школі, аби підготувати їх до майбутньої професійної діяльності у закладах загальної середньої, фахової передвищої та вищої освіти для розв'язування задач дослідницького та/або інноваційного характеру.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати (і розуміти): основні нормативно-правові та організаційні засади сучасної школи; сутність інноваційних технологій навчання/виховання, діагностики результатів навчання/виховання та педагогічної діяльності, шляхи професійної самоосвіти та самовдосконалення;

вміти:

- аналізувати політику Української держави щодо реформування системи освіти; узагальнювати перспективний педагогічний досвід і здійснювати теоретично обґрунтоване оцінювання педагогічних інновацій; проектувати безпечне, безбар'єрне, здорове, розвивальне, інклюзивне, культуромовне освітньо-розвивальне середовище;

- займатись самоосвітою, визначати рівень власної готовності до інноваційної педагогічної діяльності та шляхи самовдосконалення, опрацьовувати різні види педагогічних джерел (наукову, навчальну та навчально-методичну літературу), критично їх аналізувати і використовувати в педагогічній практиці; враховувати в педагогічній діяльності вікові та психологічні особливості здобувачів освіти; володіти традиційними та сучасними технологіями навчання (проблемне, інтерактивне, дистанційне тощо) з використанням сучасних цифрових інструментів; використовувати та розробляти різні види навчальних завдань під час формування та підсумкового оцінювання результатів навчання, в т.ч., завдання у тестовій формі;

- досягати результатів засобами продуктивної комунікаційної взаємодії (відповідних знань, вербальних і невербальних умінь і навичок залежно від комунікативно-діяльнісних ситуацій) з учасниками освітнього процесу, працювати в команді, формувати соціальні, «м'які» навички (soft skills) і приймати обґрунтовані рішення.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких загальних (ЗК) та фахових (ФК) компетентностей:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях, виявляти та вирішувати проблеми у сфері професійної діяльності.

ЗК3. Здатність планувати та управляти освітньою діяльністю, забезпечувати та оцінювати якість виконуваних робіт.

ЗК4. Здатність розробляти та презентувати освітні проєкти, працювати в команді та мотивувати учасників на досягнення спільної мети, приймати обґрунтовані рішення, бути критичним і самокритичним.

ЗК5. Здатність до генерування нових ідей (креативність), застосування інноваційних практик, безперервного самоорганізованого навчання (вчитися протягом всього життя)

ФК1. Здатність використовувати ефективні шляхи мотивації здобувачів освіти до саморозвитку, спрямовувати їх на прогрес і формувати у них обґрунтовану позитивну самооцінку.

ФК 2. Здатність до моделювання змісту навчання, формування в здобувачів освіти компетентностей, передбачених освітніми програмами, та здійснення інтегрованого навчання.

ФК 3. Здатність здійснювати моніторинг власної професійної діяльності і визначати потреби, перспективи та наявні ресурси для професійного розвитку впродовж життя.

ФК 4. Здатність до конструктивної взаємодії з учасниками освітнього процесу.

ФК 5. Здатність забезпечувати функціонування безпечного та інклюзивного освітнього середовища.

ФК6. Здатність формувати в здобувачів освіти культуру академічної доброчесності та дотримуватися її принципів у власній професійній діяльності.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовою вивчення ОК-4 «Педагогіка сучасної школи» є ОК-3 «Психологія освітньої діяльності», ОК-5 «Актуальні питання інноваційного розвитку освіти» (викладаються у першому семестрі).

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до ОПП «Історія» вивчення навчальної дисципліни «Педагогіка сучасної школи» має забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН 1, ПРН 3-ПРН10, ПРН 15):

ПРН 1	Застосовувати знання з психології, педагогіки, історії, історіографії та ін. у практичних ситуаціях здійснення освітньої діяльності
ПРН 3	Розуміти й описувати основні принципи, функції, сучасні форми та методи здійснення освітньої діяльності, демонструвати вміння планувати й управляти освітньою діяльністю, забезпечувати та оцінювати її якість
ПРН 4	Розуміти психолого-педагогічні закономірності освітнього процесу, навчання та виховання здобувачів освіти відповідно до державних стандартів, шляхи власного професійного розвитку у відповідності до вимог професійного стандарту.
ПРН 5	Визначати, аналізувати та характеризувати педагогічні інновації, демонструвати вміння їх практичного застосування у професійній діяльності
ПРН 6	Демонструвати дотримання культури академічної доброчесності у власній діяльності та вміння формувати її в здобувачів освіти
ПРН 7	Описувати показники якості педагогічної діяльності, аналізувати можливі впливи на них внутрішніх і зовнішніх чинників, визначати індивідуальні професійні потреби, оптимальні зміст, форми та ресурси для професійного розвитку впродовж життя
ПРН 8	Знати зміст та демонструвати вміння забезпечувати безпечне та інклюзивне освітнє середовище, суб'єкт-суб'єктний підхід в педагогічній діяльності через конструктивну взаємодію з учасниками освітнього процесу, стимулювання їх навчально-пізнавальної діяльності, мотивації до саморозвитку, формування адекватної позитивної самооцінки.
ПРН 9	Демонструвати вміння класифікувати, упорядковувати й узагальнювати навчальний матеріал відповідно до умов освітнього процесу, до потреб формування в здобувачів освіти компетентностей, передбачених освітніми програмами, та здійснювати інтегроване навчання.
ПРН10	Описувати методiku розробки освітніх проєктів, пояснювати зміст та призначення їх етапів, аналізувати спроможність управління процесом їх впровадження, прогнозувати очікувані результати.
ПРН15	Аналізувати світові практики професійного розвитку, інноваційні освітні практики, здійснюючи комунікацію з громадськими, професійними (в т.ч. іншомовними) спільнотами, використовуючи іншомовний інформаційний простір.

Очікувані результати навчання узгоджуються з наведеними ПРН і повинні бути досягнуті здобувачами освіти ОПП «Історія» після опанування навчальної дисципліни «Педагогіка сучасної школи»:

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Знати і розуміти: теоретико-методичні засади сучасної школи; сутність та вимоги до педагогічного спілкування; вміти: застосовувати знання з психології, педагогіки та ін. у практичних ситуаціях здійснення освітньої діяльності	ПРН 1

<p>Знати і розуміти: основні принципи, функції, сучасні форми та методи здійснення освітньої діяльності;</p> <p>вміти: планувати й управляти освітньою діяльністю, забезпечувати та оцінювати її якість в умовах традиційного, змішаного та дистанційного навчання, в т.ч. в ускладнених умовах</p>	ПРН 3
<p>Знати і розуміти: психолого-педагогічні закономірності освітнього процесу, навчання та виховання здобувачів освіти відповідно до державних стандартів;</p> <p>вміти: планувати і реалізувати шляхи власного професійного розвитку у відповідності до вимог професійного стандарту</p>	ПРН 4
<p>Знати і розуміти: традиційні та інноваційні методи, форми та засоби навчання/виховання здобувачів освіти;</p> <p>вміти: визначати, аналізувати та характеризувати педагогічні інновації, а також застосовувати у професійній діяльності для розв'язання складних задач сучасної школи за невизначених умов і вимог</p>	ПРН 5
<p>Знати і розуміти: сутність академічної доброчесності</p> <p>вміти: організовувати педагогічну діяльність на компетентнісних засадах із дотриманням академічної доброчесності у власній діяльності; формувати у здобувачів освіти навички етичної та соціально відповідальної поведінки з урахуванням вимог і правил навчальної/академічної доброчесності</p>	ПРН 6
<p>Знати і розуміти: основні поняття педагогічної діагностики результатів навчання здобувачів освіти, показники якості педагогічної діяльності;</p> <p>вміти: аналізувати можливі впливи внутрішніх і зовнішніх чинників на показники якості педагогічної діяльності; визначати індивідуальні професійні потреби, оптимальні зміст, форми та ресурси для професійного розвитку впродовж життя</p>	ПРН 7
<p>Знати і розуміти: сутність безпечного та інклюзивного освітнього середовища, педагогіки партнерства;</p> <p>вміти: проектувати освітньо-розвивальне середовище (безпечне, інклюзивне, психологічно комфортне тощо), реалізувати суб'єкт-суб'єктний підхід в педагогічній діяльності через конструктивну взаємодію з учасниками освітнього процесу, стимулювання їх навчально-пізнавальної діяльності, мотивації до саморозвитку, формувати соціальні, «м'які» навички (soft skills) у здобувачів освіти (формування адекватної позитивної самооцінки, вміння працювати в команді, вислуховувати, відстоювати власну позицію), використовуючи різні прийоми творчого та критичного мислення тощо</p>	ПРН 8
<p>Знати і розуміти: структуру сучасних освітніх програм та підручників;</p> <p>вміти: аналізувати зміст сучасної освіти (програми, підручники, стандарти тощо) під час підготовки до занять відповідно до умов освітнього процесу, до потреб формування в здобувачів освіти компетентностей, передбачених освітніми програмами</p>	ПРН 9
<p>Знати і розуміти: сутність проектної діяльності у закладах освіти;</p> <p>вміти: описувати методіку розробки освітніх проектів, пояснювати зміст та призначення їх етапів, аналізувати спроможність управління процесом їх впровадження, прогнозувати очікувані результати</p>	ПРН10
<p>Знати: основні платформи для проведення інформаційного пошуку у сфері освіти;</p> <p>вміти: аналізувати світові практики освітньої інноваційної діяльності</p>	ПРН15

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Методи навчання

У процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються різноманітні методи навчання: за джерелом інформації (словесні: розповідь, бесіда, лекція; наочні: ілюстрація,

демонстрація; практичні: вправи, анкетування тощо); за логікою передачі і сприймання навчальної інформації (індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні); за ступенем самостійності мислення студентів при засвоєнні знань (репродуктивні, пошукові, дослідницькі) та ін.; під час практичних занять – методи інтерактивного навчання; під час самостійної роботи – індивідуальні навчально-дослідницькі завдання тощо.

Аудиторна, самостійна та індивідуальна робота студентів забезпечується всіма навчально-методичними засобами, необхідними для вивчення навчальної дисципліни чи окремої теми: підручниками, навчальними та навчально-методичними посібниками, конспектами лекцій, електронно-обчислювальною технікою, науковою літературою та періодичними виданнями, дистанційною організацією навчання в системі Moodle, індивідуальними семестровими завданнями та методичними рекомендаціями для самостійної роботи; тестовими завданнями для контролю та самоконтролю знань, умінь і навичок.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: виконання практичних завдань; самостійна робота, виступи на практичних заняттях; індивідуальне, групове та фронтальне опитування; звіти виконання індивідуальних навчально-дослідницьких завдань. Методи поточного контролю: усний, письмовий, практичний, комп'ютерний і самоконтроль. Контроль самостійної роботи здійснюється шляхом перевірки виконаних завдань на практичних заняттях, під час індивідуальних та групових консультацій тощо.

Форма модульного контролю: тестування (письмове або за допомогою комп'ютерних програм).

Форма підсумкового контролю: усний залік або тестування (письмове або за допомогою комп'ютерних програм).

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота			Модульна контрольна робота	Сума
Практичні заняття			50	100
Індивідуальна (самостійна) робота				
T1	T2	T3		
10	10	10	20	

T1, T2, T3 – теми.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота			Модульна контрольна робота	Сума
Практичні заняття			50	100
Індивідуальна (самостійна) робота				
T4	T5	T6		
10	10	10	20	

T4, T5, T6 – теми.

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	5	30	5	30
Індивідуальні/групові навчально-дослідницькі завдання	1	20	1	20
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом		100		100

Студенти можуть отримати бали за вивчення окремих питань змісту дисципліни шляхом навчання на масових відкритих онлайн курсах (МВОК) в Україні за умови наявності відповідного сертифікату (Prometheus, EdEra, Дія. Цифрова освіта, а також WiseCow, Українська команда Google, ВУМ online, EduHub, Impactorium, Coursera, TED, Khan Academy, Stepik та інші.). Наприклад, Платформа EdEra Онлайн-курс із професійного розвитку та наставництва «Вчителі 2.0» <https://study.ed-era.com/uk/courses/course/#!2950>. Онлайн-курс «Цифровий учитель» (теорія щодо цифрової педагогіки, впровадження нових методик у цифровому освітньому середовищі) <https://study.ed-era.com/uk/courses/course/#!4033>. Платформа Prometheus: онлайн-курси «Критичне мислення для освітян», «Освітні інструменти критичного мислення» <https://courses.prometheus.org.ua/dashboard>

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

До модульного контрольної оцінювання допускаються всі студенти. Виконання МКР проходить з використанням системи електронного навчання УжНУ Moodle у формі тестування (можливе повторне тестування за бажанням студентів). При визначенні оцінки за модуль враховуються результати модульної контрольної роботи (МКР) та поточного контролю під час практичних занять, самостійної та індивідуальної роботи. До МКР студенти можуть виконувати тренувальні завдання.

МКР складається з трьох блоків тестових завдань, які розроблені на основі систематики Блума.

Перший блок (1-10 балів) містить завдання «знання» та «розуміння».

Другий блок (1-30 балів) містить завдання «застосування» та «аналіз».

Третій блок (1-10 балів) містить завдання «синтез» та «оцінювання».

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

До підсумкового (семестрового) контролю з навчальної дисципліни не допускаються студенти, які не виконали усі види обов'язкових практичних робіт, передбачених робочою програмою, а також підсумкова модульна оцінка яких становить менше 35 балів. Студент, який за результатами модульних контролів отримав оцінку «F» (0-34 бали), повинен до проведення підсумкового (семестрового) контролю покращити цю оцінку принаймні до показника FX (≥ 35 балів) під час чергування викладача на кафедрі. Без такого покращання він до підсумкового (семестрового) контролю не допускається.

Відповідно до «**Положення про порядок та методику проведення семестрових (курсів) екзаменів і заліків в Ужгородському національному університеті**» (затверджено Наказом Ректора ДВНЗ «УжНУ» № 698/01-17 від 08.05.2015 р.), знання здобувачів оцінюється як з теоретичної, так і з практичної підготовки за такими критеріями:

оцінку «відмінно» (90-100 балів, А) заслуговує здобувач, який:

- всебічно і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом;
- вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях;
- засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою;
- засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває;
- вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію;
- самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахил до наукової роботи.

оцінку «добре» (82-89 балів, В) – заслуговує здобувач, який:

- повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, в тому числі застосовує його на практиці, має системні знання в достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях;

- має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування;

- під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправив, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;

оцінку «добре» (74-81 бал, С) заслуговує здобувач, який:

- в цілому навчальну програму засвоїв, але відповідає на екзамені з певною кількістю помилок;

- вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність;

- опанував навчально-програмний матеріал, успішно виконав завдання, передбачені програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою;

оцінку «задовільно» (64-73 бали, D) – заслуговує здобувач, який:

- знає основний навчально-програмний матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії;

- виконує завдання непогано, але зі значною кількістю помилок;

- ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою;

- допускає на заняттях чи екзамені помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.

оцінку «задовільно» (60-63 бали, E) – заслуговує здобувач, який:

- володіє основним навчально-програмним матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер.

оцінка «незадовільно» (35-59 балів, FX) – виставляється здобувачу, який:

виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмного матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

оцінка «незадовільно» (35 балів, F) – виставляється здобувачу, який:

- володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім;

- допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою;

- не може продовжувати навчання і не готовий до професійної діяльності після закінчення університету без повторного вивчення даної дисципліни.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. Загальні засади педагогічної інноватики сучасної школи

Тема 1. Педагогічна інноватика в системі сучасної школи

Нова українська школа (далі НУШ) як ключова реформа МОН України та умови реалізації: педагогіка партнерства; готовність до інновацій (технологічні інновації, зміни в змісті освіти і формах навчання); готовність до інновацій учителів, батьків, управлінців; діагностика результатів; автономія школи і вчителя. Інновації та глобальні освітні тенденції. Світові практики освітньої інноваційної діяльності. Освітній процес сучасної школи у контексті інноваційних змін. Основні поняття педагогічної інноватики. Сучасні класифікації освітніх інновацій. Освітній процес в ускладнених умовах (пандемія, воєнний стан в Україні): основні складові безпечного освітнього середовища; інфомедійна грамотність; веб-ресурси для педагогів та здобувачів освіти.

Тема 2. Нормативно-правові та організаційні засади сучасної школи

Якість освіти та показники якості освіти. Національна рамка кваліфікацій у контексті забезпечення якості освіти. Управління/менеджмент сучасної школи. Формування ключових і предметних компетентностей учнів у НУШ. Професійні стандарти вчителя, викладача про компетентності сучасного педагога. Актуальні проблеми сучасної школи у педагогічних дослідженнях. Освіта у контексті сталого розвитку.

Тема 3. Професійна діяльність педагога сучасної школи у контексті педагогіки партнерства

Педагогічні та науково-педагогічні працівники; основні напрямки діяльності. Вимоги до особистості та професійних якостей педагога. Педагогіка партнерства: сутність та реалізація (дитиноцентризм/студентоцентризм, цінність особистості, повага до багатоманітності, право вибору, формування спільноти, полікультурність тощо); взаємодія, співпраця та педагогічне спілкування (в т.ч. з використанням цифрових інструментів) в освітньому середовищі. Педагогічна майстерність учителя/викладача та шляхи її досягнення. Самоосвіта в педагогічній діяльності, традиційні та інноваційні шляхи вдосконалення професійних компетентностей педагогів закладів загальної середньої, передвищої та вищої освіти (масові відкриті онлайн курси на платформах Prometheus, EdEra; регіональні ІППО, ІМЗО України, МОН України тощо). Готовність до творчої, інноваційної професійної діяльності як важлива професійна якість (майбутнього) педагога та її діагностика. Інноваційна педагогічна діяльність: структура, етапи, індивідуальний стиль. Принципи та види навчання. Діагностика ставлення студентів до навчання та майбутньої професії у контексті студентоцентрованого навчання.

Модуль 2. Методичні засади освітнього процесу у сучасній школі

Тема 4. Зміст освіти і технології навчання/виховання у сучасній школі

Зміст сучасної освіти та його реалізація. Підручник та інші джерела змісту освіти. Методична (в т.ч. інтернет/з доповненою реальністю тощо) підтримка сучасного підручника. Долучення педагогів до експертизи шкільних підручників. Дидактичні системи та технології. Порівняльний аналіз традиційних та інноваційних методів, форм та засобів навчання/виховання/самовиховання. Технології інтерактивного навчання: сутність, класифікація, діяльність педагога. Методичні засади інтерактивного навчання (О. Пометун та ін.). Соціальні, «м'які» навички (soft skills) здобувачів освіти та їх вдосконалення під час навчання/виховання. Лекційні та практичні заняття у ЗВО з елементами інтерактиву. Технологія дистанційного навчання та цифрові інструменти. Форми дослідницької діяльності здобувачів освіти та самостійна робота дослідницького спрямування (навчання через дослідження).

Тема 5. Перевірка та оцінювання результатів навчання здобувачів освіти

Сутність основних понять (моніторинг, діагностика тощо), види, функції, вимоги, методи контролю результатів навчання. Критерії і об'єкти педагогічного оцінювання. Формувальне та підсумкове оцінювання. Узагальнена модель педагогічного оцінювання професійних компетентностей (Donald Kirkpatrick). Портфоліо як технологія і засіб оцінювання під час проєктного навчання, практики студентів, формувального та підсумкового оцінювання тощо. Результати навчання і можливі інструменти їх оцінювання. Порівняння різних інструментів оцінювання результатів навчання. Навчальні завдання як інструмент оцінювання (сутність, види,

структура, класифікація). Параметри навчальних завдань. Вимоги до навчальних завдань, їх складання/розроблення, застосування. Дотримання навчальної/академічної доброчесності учнями/студентами та її діагностика.

Тема 6. Теоретичні засади і методика педагогічного тестування

Трактування основних понять технології тестування. Функції тестування. Переваги та недоліки тестування. Класифікація тестів та тестових завдань, етапи їх конструювання. Рекомендації щодо конструювання тестових завдань (умови та варіантів відповідей). Загальні вимоги до тестів. Психометричні характеристики тесту і тестового завдання. Конструювання тестових завдань з використанням цифрових інструментів (Google Forms, Moodle).

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Форма навчання: денна				
	Усього	у тому числі			
лекції		практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
1-й семестр					
Модуль 1. Загальні засади педагогічної інноватики сучасної школи					
Тема 1. Педагогічна інноватика в системі сучасної школи	15	2	2		11
Тема 2. Нормативно-правові та організаційні засади сучасної школи	13	2	2		9
Тема 3. Професійна діяльність педагога сучасної школи у контексті педагогіки партнерства	15	3	4		8
Модульна контрольна робота	2		2		
Разом за модуль 1	45	7	10		28
Модуль 2. Методичні засади освітнього процесу у сучасній школі					
Тема 4. Зміст освіти і технології навчання/виховання у сучасній школі	15	3	4		8
Тема 5. Перевірка та оцінювання результатів навчання здобувачів освіти	15	2	2		11
Тема 6. Теоретичні засади і методика педагогічного тестування	13	2	2		9
Модульна контрольна робота	2		2		
Разом за модуль 2	45	7	10		28
Разом за семестр	90	14	20		56

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Форма навчання: заочна				
	Усього	у тому числі			
лекції		практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
1-й семестр					
Модуль 1. Загальні засади педагогічної інноватики сучасної школи					
Тема 1. Педагогічна інноватика в системі сучасної школи	15				15
Тема 2. Нормативно-правові та організаційні засади сучасної школи	15		1		14
Тема 3. Професійна діяльність педагога сучасної школи у контексті педагогіки партнерства	15	1			14
Разом за модуль 1	45	1	1		43
Модуль 2. Методичні засади освітнього процесу у сучасній школі					
Тема 4. Зміст освіти і технології навчання/виховання у сучасній школі	15	1			14

Тема 5. Перевірка та оцінювання результатів навчання здобувачів освіти	15		1			14
Тема 6. Теоретичні засади і методика педагогічного тестування	15					15
Разом за модуль 2	45	1	1			39
Разом за семестр	90	2	2			86

6.3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Тема 1. Педагогічна інноватика в системі сучасної школи	2	
2	Тема 2. Нормативно-правові та організаційні засади сучасної школи	2	1
3	Тема 3. Професійна діяльність педагога сучасної школи у контексті педагогіки партнерства	4	
7	Модульна контрольна робота 1.	2	
4	Тема 4. Зміст освіти і технології навчання/виховання у сучасній школі	4	
5	Тема 5. Перевірка та оцінювання результатів навчання здобувачів освіти	2	1
6	Тема 6. Теоретичні засади і методика педагогічного тестування	2	
12	Модульна контрольна робота 2.	2	
	Разом	20	2

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Педагогічна інноватика в системі сучасної школи	11	15
2	Нормативно-правові та організаційні засади сучасної школи	9	14
3	Професійна діяльність педагога сучасної школи у контексті педагогіки партнерства	8	14
4	Зміст освіти і технології навчання/виховання у сучасній школі	8	14
5	Перевірка та оцінювання результатів навчання здобувачів освіти	11	14
6	Теоретичні засади і методика педагогічного тестування	9	15
	Разом	56	86

6.5. Індивідуальні завдання

Дослідження деяких аспектів педагогічної діяльності вчителя/викладача.

Розроблення завдань у тестовій формі.

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Програмне забезпечення: інформаційні технології та засоби електронного навчання: Microsoft Office; Microsoft Excel; система електронного навчання УжНУ Moodle; електронна пошта (<http://gmail.com> і ін.) на базі глобальних інформаційно-комунікаційних порталів, внутрішня корпоративна електронна пошта УжНУ; особистий кабінет викладача на основі відкритих медіа ресурсів корпорації Google (Google Meet, GoogleClassroom тощо); сайти ЗВО; Офіційний сайт МОН України <http://www.mon.gov.ua> тощо.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Виноградова В.С., Юрченко В.І. Психологія вищої освіти: теоретичні та практичні аспекти: навч. посіб. К.: Каравела, 2018. 296 с.

2. Головенкін В.П. Педагогіка вищої школи: підручник. 2-ге вид., переробл. і доповн. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 290 с. <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/29032>
3. Енциклопедія освіти. Нац. акад. пед. наук України; [гол. ред. В.Г. Кремень ; заст. гол. ред. В.І. Луговий, О.М. Топузов; відп. наук. секр. С.О. Сисосєва]. 2-ге вид., допов. та перероб. Київ. Юрінком Інтер, 2021.
4. Задорожна-Княгницька Л.В., Тимофєєва І. Б. Загальні основи педагогіки : навч. посіб. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 192 с.
5. Зайченко І.В. Педагогіка. Навч. посібник для студентів вищ. пед. навч. закладів, 3-є вид. К.: Видавництво Ліра-К, 2016. 608 с.
6. Зайченко І.В. Педагогіка і методика навчання у вищій школі: навч. посібник; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. Київ : Ліра-К, 2017. 456 с.
7. Зайченко І.В., Тєслук В.М., Калєнський А.А. Основи педагогічної майстерності та етика викладача вищої школи : підручник / За ред.проф. І.В.Зайченка. Київ : Ліра-К, 2017. 484 с.
8. Мухіна Г.В. Педагогіка та психологія вищої школи. Навч.-метод. посібник. К: Дакор, 2020. 178 с.
9. Ортинський В.Л. Педагогіка вищої школи: навч. посібник. К.: Центр навч. літ., 2019. 472 с.
10. Пащенко М., Красноштан І. Педагогіка. К.: Центр навч. літератури, 2021. 228 с.
11. Сергєєнкова О., Столярчук О., Коханова О., Пасєка О. Педагогічна психологія. Навч. посібник. Вид. : Центр учбової літератури, 2023. 168 с.

Допоміжна література

1. Булах І. Є., Мруга М. Р. Створюємо якісний тест: Навч. посіб. К.: Майстер;клас, 2006. 160 с.
2. Волкова Н.П. Професійно-педагогічна комунікація: Навч. посіб. К.: ВЦ «Академія», 2006. 256 с.
3. Грона Н.В., Климович С.М., Соломахін А.Ф., Семенов О.М., Ячменик М.М. Практикум із медіаграмотності для ЗВО: навчально-методичний посібник з неформальної освіти: електронне видання; за заг. ред. О.М. Семенов, М.М. Ячменик. Суми : СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2024. 222 с. <https://repository.sspu.edu.ua/handle/123456789/14949>
4. Гура О.І. Психолого-педагогічна компетентність викладача вищого навчального закладу: теоретико-методологічний аспект. Монографія. Запоріжжя: ГУ «ЗІДМУ», 2006. 332 с.
5. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: Навч. посібник. 3-є вид. К.: Академвидав, 2015. 304 с.
6. Зінов'єва Т. А. Емоційний інтелект в елементах гри для формування вищих почуттів в активному та глибинному навчанні. *Електронне наукове фахове видання «Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету»*, 2024. (16), С. 22–34. <https://doi.org/10.28925/2414-0325.2024.162>
7. Конструювання тестів. Курс лекцій: навч. посіб. / Упорядники - автори Л.О. Кухар, В.П. Сергієнко. Луцьк, 2010. 182 с.
8. Крижко В., Радул В., Клепко С., Луценко Г., Старокожко О., Немченко С., Кондратенко Ю. Менеджмент в освіті: Підручник / За ред. проф. В. Крижка. К.: Освіта України, 2020. 465 с.
9. Кузьмінський А.І. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. 2-ге вид. К.: Знання, 2011. 488 с.
10. Пагута Т.І. Психолого-педагогічні основи освітньої діяльності у ЗВО. *Зб. наук. праць «Педагогічні науки»*. Херсон. 2022. Вип. 98. С. 60-68
11. Педагогіка та психологія вищої школи: навч.-метод. посібник для самостійної роботи студентів/ Автор-упорядник В.І. Староста. Вид. 2-є випр. та доп. Ужгород : ДВНЗ «УжНУ», 2023. 74 с.
12. Староста В.І. (Не)комп'ютерно орієнтоване тестування у вищій школі: погляди учасників освітнього процесу щодо (не)зручності використання. *Електронне наукове фахове*

видання «Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету», 2024. Вип. 16, С. 173-193. DOI : <https://doi.org/10.28925/2414-0325.2024.1612>

13. Староста В.І. Ставлення аспірантів до комп'ютерно орієнтованого тестування результатів навчання. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2021. Т. 82. №2. С. 215-230. DOI: <https://doi.org/10.33407/itlt.v82i2.3304>. URL: <https://www.webofscience.com/wos/woscc/full-record/WOS:000646477700015>

14. Староста В.І. Студентоцентроване дистанційне навчання в ускладнених умовах (пандемія Covid-19, воєнний стан в Україні). *Електронне наукове фахове видання «Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету»*, 2023. Вип. 14. С. 63-77. DOI: <https://doi.org/10.28925/2414-0325.2023.146>.

15. Староста В.І. Традиційне, дистанційне та змішане навчання у вищій школі у контексті комфортності та ефективності. *Науковий журнал Хортицької національної академії*. (Серія: Педагогіка. Соціальна робота) : наук. журн., 2023. Вип. 2(9). С. 97-114. DOI : <https://doi.org/10.51706/2707-3076-2023-9-11>.

16. Староста В.І. Тестовий контроль психолого-педагогічної підготовки магістрів та аспірантів: навчальний посібник. Вид. 3-є випр. та доп. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2023. 100 с.

17. Струтинська О. В. Особливості сучасного покоління учнів та студентів в умовах розвитку цифрового суспільства. *Електронне наукове фахове видання «Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету»*, 2020. (9), С. 145–160. <https://doi.org/10.28925/2414-0325.2020.9.12>

18. Термінологічний словник основних понять з педагогіки та інформаційно-комунікаційних технологій: навчально-методичний посібник / Упорядники: В.І. Староста, Г.М. Шикітка. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2023. 108 с. <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/54967>

19. Bajtoš Ján. Didaktika vysokej školy. Vydavateľské údaje, Bratislava: Iura Edition, 2020. 398 s.

20. Fenstermacher G.D., Soltis J.F. Vyučovací styly učitelů/ z amer. orig. přel. Karel Starý. Praha: PORTÁL, 2008. 124 s.

21. Kosíková V. Psychologie ve vzdělávání a její psychodidaktické aspekty. Praha: Grada, 2011, 265 s.

22. Turek I. Didaktika. Bratislava : Wolters Kluwer, 2014. 618 s.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. Безпечно безпечно освітнє середовище: нові виміри безпеки. Рекомендації Державної служби якості освіти. URL: <https://sqe.gov.ua/bezpechne-osvitnie-seredovishhe-novi-vim/?fbclid=IwAR0zGEgT6vdTRfyfZ7VCLPhKBvxNSMNYJ5yrnjIEyFoIFqE8fjR0hN8W5-0>

2. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В.О. Сухомлинського. URL: <https://dnpb.gov.ua>.

3. ДВНЗ «УжНУ». URL: <https://uzhnu.edu.ua/>

4. Е-навчання в УжНУ: наукова бібліотека (<http://www.lib.uzhnu.edu.ua/>), е-репозитарій (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/university-it/dspace>), сайт е-навчання (<https://e-learn.uzhnu.edu.ua/>) тощо).

5. Закон України «Про захист персональних даних». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2297-17>

6. Концепція Нова українська школа. URL: <https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkol>.

7. Концепція розвитку природничо-математичної освіти (STEM-освіти). Схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2020 р. № 960-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/960-2020-%D1%80#Text>.

8. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL: <https://nbuv.gov.ua>.

9. Освітній омбудсмен України. URL: <https://eo.gov.ua/osvitniy-ombudsmen-ukrayiny/>

10. Положення про академічну доброчесність в ДВНЗ «УжНУ». URL: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/12223>.

11. Положення про організацію освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладу «Ужгородський національний університет». URL: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357>
12. Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти ДВНЗ «УжНУ». URL: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/19667>
13. Про вищу освіту: Закон України. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 37-38. Редакція від 23.04.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1556-18>.
14. Про затвердження національної рамки кваліфікацій: Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 №1341 (Із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 509 від 12.06.2019; № 519 від 25.06.2020). URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-p>
15. Про затвердження професійного стандарту за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)» Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України 23.12.2020 № 2736-20. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v2736915-20#Text>
16. Про затвердження професійного стандарту на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти»: Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 23.03.2021 №610. URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/zatverdzheno-standart-na-grupu-profesij-vikladachi-zakladiv-vishoyi-osviti>
17. Про освіту: Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
18. Рекомендації щодо впровадження змішаного навчання у закладах фахової передвищої та вищої освіти. Міністерство освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/rekomendacij-shodo-vprovadzhennya-zmishanogo-navchannya-u-zakladah-fahovoyi-peredvishoyi-ta-vishoyi-osviti>
19. Український освітній портал: EDUC.com.ua Все буде Україна! URL: <https://www.educ.com.ua/>
20. Український проект «Якість освіти». URL: <http://yakistosviti.com.ua/>

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 20___/ 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток___).

(потрібне підкреслити)

протокол №___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____

_____

(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___/ 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток___).

(потрібне підкреслити)

протокол №___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____

_____

(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___/ 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток___).

(потрібне підкреслити)

протокол №___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____

_____

(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___/ 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток___).

(потрібне підкреслити)

протокол №___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____

_____

(підпис) (Прізвище ініціали)

